

Postkassetømmer ude med sin cykel – selvom situationen er opstillet ser han alligevel noget opgivende ud.

Foto: Svend Türck, arkiv: Det Kongelige Bibliotek, Kort- og Billedsamlingen.

Ovenfor til højre: Kassetømmerne rykker ud fra postgården – nu gælder det bare om at komme af sted på turen og måske komme hjem i endnu en rekordtid.

Foto: Svend Türck, arkiv: Det Kongelige Bibliotek, Kort- og Billedsamlingen.

Wogn 26 – en lille Ford Junior, ½ t, anskaffet i 1935 til brevkassetømming og distribution af brev- og pakkepost i Storkebenhavn. Fotografieret i 1936.

Foto: Arkiv: Post & Tele Museum.

Kassetømmeren

”De første Brevkasser i København blev ophængt i 1851 i et Antal af 13. Nu er der lige saa mange Postkasser her i Landet som der er Posttjenestemænd.” – fortalte *Posthornet*, nr. 13 1928. Andre kilder mener her var otte kasser i 1851. I årene fra 1884/85 til 1897/98 steg antallet af postkasser i Hovedstaden fra 130 til 187 og så fremdeles i ude i landet. Den nuværende kasse med bundtømming stammer fra 1870’erne, hvor der blev afprøvet flere mulige løsninger, for til sidst at indføre en type fra Berlin i 1876 (i København). Sideløbende var der ude i landet mange andre typer i drift, der alle tømtes ved at udtage brevene gennem en lille luge i kassens forside. Selvom postkassen i store træk ligner sig selv, er den altid undergået flere forbedringer, dels for at kunne bygge kassen af færre dele, dels for sikre den bedre mod for eksempel hærværksmænd og nytårskrudt. Siden er kassen blevet en slags nationalt symbol med sine glade Dannebrogfarver. På sit højeste var der omkring 11.000 postkasser i landet. Der var også postkasser på nogle færger og skibe, i postbureauerne på jernbanen og indbygget i rutebiler, hestevogne og postkontrahenternes biler.

Indtil man i første omgang fik cykler til tjenesten omkring 1900, måtte kassetømmeren ud på sin rute til fods. Der var dog mulighed for at køre med sporvognen ud til kasserne. Jeg skal ud og ”banke

kasser” – sådan lyder det i dag, når en medarbejder i Post Danmark skal ud og tømme postkasser. En artikel om postforhold i USA i *Posthornet* blev afsluttet med: ”Vi hilser vor amerikanske Kollega med et kraftigt dansk Kassetømmerbundsmæk tværs over Atlanterhavet.”

Kassetømmertjenesten er også en af de funktioner, som er mest synlig i bybilledet, og nu og da påkalder sig medtrafikanternes irritation, hvis den gule bil må parkere lidt ”a la carte”, når den skal være tæt på postkassen. Lignende giver det henvendelser fra publikum, hvis postkassen ikke er blevet tømt til tiden, eller sågar før tiden, eller hvis kassetømmeren måtte havde glemt at skifte det lille metalskilt, der angiver; ”Næste tømning”. Synet af en kunde med et brev i hånden, som kommer halsende hen til kassetømmeren med sin sæk med ordene: ”Kan det nå at komme med?” – og de mere spidsfindige: ”Nu kommer det vel ud i morgen?”. Lyden af metalskinne på kassetømmertasken, som fyldt smides ind på gulvet i varerummet i Ford Transitten er legio.

